

46252804 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : ตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สมถวิล ชูทรัพย์ : การพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ.

อาจารย์ที่ปรึกษาคุณศุภินิพนธ์ : ผศ. ดร. ประเสริฐ อินทร์วิทย์, รศ. ดร. ชวนชม ชินะดังกูร และผศ. ดร.ปราณี นิลกรณ. 500 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 2) ตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3) พัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ วิธิดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามหลักการแนวคิดทฤษฎีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 2) การวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และ 3) การพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย โรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา จำนวน 228 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 228 คน และครู ในโรงเรียนเดียวกัน จำนวน 228 คน รวมทั้งสิ้น 456 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (structured interview) และแบบสอบถามความคิดเห็น (questionnaires) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 17 คุณลักษณะ คือ 1) คุณลักษณะทางกาย 2) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ 3) คุณลักษณะทางสังคม 4) คุณลักษณะส่วนบุคคล 5) คุณลักษณะด้านความรู้ 6) คุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน 7) คุณลักษณะด้านวิชาชีพ 8) คุณลักษณะทางแรงจูงใจ 9) คุณลักษณะทางทักษะ 10) คุณลักษณะด้านการบริหาร 11) คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม 12) คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ 13) คุณลักษณะด้านความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น 14) คุณลักษณะด้านความสามารถในการวางแผนการทำงาน 15) คุณลักษณะด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับชุมชน 16) คุณลักษณะด้านความสามารถในฐานะผู้นำด้านศาสนา วัฒนธรรม และจริยธรรม และ 17) คุณลักษณะด้านทัศนคติ

2) ตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด 171 ตัวบ่งชี้คือ ตัวชี้วัดที่ 1) คุณลักษณะด้านทักษะในการบริหาร ประกอบด้วย 68 ตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 2) คุณลักษณะด้านความสามารถในฐานะผู้นำด้านศาสนา วัฒนธรรม จริยธรรม และความสัมพันธ์กับชุมชน ประกอบด้วย 25 ตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 3) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ ประกอบด้วย 25 ตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 4) คุณลักษณะด้านความรู้ ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 5) คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย 21 ตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 6) คุณลักษณะด้านทัศนคติ ประกอบด้วย 11 ตัวบ่งชี้ และตัวชี้วัดที่ 7) คุณลักษณะทางกาย ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้

3) การพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในภาพรวมตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด 171 ตัวบ่งชี้ มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9937 ตัวชี้วัดที่ 1) คุณลักษณะด้านทักษะในการบริหาร มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9891 ตัวชี้วัดที่ 2) คุณลักษณะด้านความสามารถในฐานะผู้นำด้านศาสนา วัฒนธรรม จริยธรรม และความสัมพันธ์กับชุมชน มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9726 ตัวชี้วัดที่ 3) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9590 ตัวชี้วัดที่ 4) คุณลักษณะด้านความรู้ มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9571 ตัวชี้วัดที่ 5) คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9644 ตัวชี้วัดที่ 6) คุณลักษณะด้านทัศนคติ มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.9475 และตัวชี้วัดที่ 7) คุณลักษณะทางกาย มีความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน เท่ากับ 0.7563

46252804 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : THE INDICATORS OF EFFECTIVE SCHOOL ADMINISTRATOR/ THE EFFECTIVE SCHOOL

ADMINISTRATOR

SOMTAWIN CHUSAP : THE DEVELOPMENT OF INSTRUMENT AND INDICATORS OF EFFECTIVE SCHOOL ADMINISTRATOR. DISSERTATION ADVISORS : ASST. PROF. PRASERT INTARAK, EdD, ASSOC. PROF. CHUANCHOM CHINATANGKUL, Ph.D., AND ASST. PROF. PRANEE NILAKORN, Ph.D. 500 pp.

The purposes of this research were to determine : 1) the effective school administrators' characteristics. 2) the indicators of effective school administrator. 3) the instrument and indicators of effective school administrator. The research procedures consisted of 3 steps as follow : 1) Analyze the research conceptual frameworks based on principles, concepts and theories of effective school administrators' characteristics. 2) Analyze the indicators of effective school administrator and 3) Develop the instrument and indicators of effective school administrator. The samples consisted of 228 Municipality and Muang Pattaya Schools. The respondents were 228 school administrators and 228 teachers totally 456 persons. The research instruments were the structured interview and the questionnaires. The statistics in analyzing the data were frequency, percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and factor analysis.

The research findings revealed that :

1) The effective school administrator included 17 characteristics such as : 1) the physical characteristics, 2) the personality characteristics, 3) the social background characteristics, 4) the personal background characteristics, 5) the knowledge background characteristics, 6) the ability in practical characteristics, 7) the professional characteristics, 8) the motive characteristics, 9) the skilled characteristics, 10) the administrative characteristics, 11) the ethical characteristics, 12) the leadership characteristics, 13) the ability in interpersonal relations characteristics, 14) the ability in strategic planning characteristics, 15) the ability in community leadership characteristics, 16) the ability in religious, cultural, and ethical leadership characteristics, and 17) the attitude characteristics.

2) The indicators of effective school administrator included 7 indicators and 171 items such as : The first indicators were the administrative skills characteristics consisted of 68 items, the second indicators were the ability in religious, cultural, ethical leadership and community relationship characteristics consisted of 25 items, the third indicators were the personality characteristics consisted of 25 items, the fourth indicators were the knowledge background characteristics consisted of 17 items, the fifth indicators were the ethical characteristics consisted of 21 items, the sixth indicators were the attitude characteristics consisted of 11 items, and the seventh indicators were the physical characteristics consisted of 4 items.

3) The development of instrument and indicators of effective school administrator included 7 indicators and 171 items with the internal consistency reliability 0.9937. When considered internal consistency of each indicator, the administrative skills characteristics had 0.9891 internal consistency reliability, the ability in religious, cultural, ethical leadership and community relationship characteristics had 0.9726 internal consistency reliability, the personality characteristics had 0.9590 internal consistency reliability, the knowledge background characteristics had 0.9571 internal consistency reliability, the ethical characteristics had 0.9644 internal consistency reliability, the attitude characteristics had 0.9475 internal consistency reliability, and the physical characteristics had 0.7563 internal consistency reliability.